

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) XLVIII (42)

Štev. (No.) 41

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

19 de octubre — 19. oktobra 1989

V pozdrav Zdravljici

Že pred nekaj leti je slovensko ljudstvo spontano pričelo peti Prešernovo Zdravljico ob svečanih prilikah, končno jo je imelo za nekako neuradno slovensko himno. Peli so jo na vseh prireditvah, na zborovanjih, peli so jo stoje; peli smo jo tudi mi v izseljenstvu. Spomnimo se, kako jo je zapel na našo prošnjo Ribniški oktet v Centru San Martín: vsi prisotni Slovenci smo med petjem vstali in gromovito ploskali, medtem ko se je nepoučeni jugoslovanski ambasador začuden oziral, kaj se dogaja.

Sedaj se je pod ljudskim pritiskom odločila tudi partija. Na zadnji seji skupščine, ko so volili ustavne dodatke, so tudi prejeli zakon, da je Zdravljica odslej uradna slovenska himna. Za nas sicer ta odločitev slovenske skupščine nima nobene legalne veljave, saj je bila digitirana od zgoraj — tako kot njeni člani niso legitimni predstavniki naroda, saj niso bili izvoljeni na svobodnih in demokratičnih volitvah.

A vseeno, ker je že prej slovenski narod sprejel spontano in po javnem soglasju Zdravljico za svojo himno in ker smo mnenja, da Prešernov namen, besedilo in napev ustrezajo himničnemu vzdušju, smo jo sprejeli tudi mi.

Prejšnja narodna himna — Naprej zastava Slave — ni bila ravno najboljša. Napisana je bila v panslaviistični ideji, enako kot tudi jugoslovanska Hej Slovani (ta je še celo staliniistična!) pa tudi v narodno-obrambenem, zelo vojaškem duhu. Poleg tega ni bila uradna, čeprav se je v prejšnji Jugoslaviji pela ena kitica kot del državne.

Prešeren pa je zapel svojo Zdravljico v času, ko se je prebudil slovenski narodni in politični čut. In

zapel jo je iz globoke ljubezni do slovenske ideje, zemlje, predvsem pa do ljudi. V njej najdemo ideje bratstva, svetovnega miru (pa tudi obrambe, če je potrebno) ter himno svobodi. Opeva slovenska dekleta in fante, pa tudi vse, ki dobro v srcu mislimo. In še to: prisotna je tudi religiozna misel — Bog živi ves slovenski svet!

Seveda je imel Prešeren tiste čase — pred letom 1848 — težave s cenzuro, a bil je odločen: ali mu objavijo celo pesem ali nič. In res je lahko izšla šele v času pomladi narodov.

Zato je tudi razumljivo, da jo je danes narod sprejel za svojo himno. V današnjih časih, ko se je doma spet prebudil slovenski duh suverenosti, ko je spet zavladala ideja samostojne Slovenije, ko je proti partijski in jugoslovanski ideji „bratstva in edinstva“ spet prišla v zavest prava ideja bratstva vseh Slovencev — „kar nas je sinov sloveče matere“, in pa odmev vrstic „da zdrobé njih roké si sponé, ki jih še težé!“ vse to je primerno današnjemu času.

S Prešernovo pesmijo gre slovenski narod v bodočnost. Ni še vse, kakor bi moralo biti, vse le preveč sloni na besedah, ne na dejanjih, a nova himna nam vsaj daje vzpodbudo k nadaljnjemu razvoju slovenske zavesti in suverenosti, k skupnemu bratstvu vseh Slovencev po vsem svetu:

„Končno še, prijatli,
zdravljico zase vzdignimo,
ki smo zato se zbratli,
ker dobro v srcu mislimo.

Dokaj dni
naj živi
Bog, kar nas dobrih je ljudi!“

TDml.

Pozno hrvaško prebujenje

Zagrebski časopis „Danas“ piše, da je doba „molčeče Hrvaške“ prešla, potem ko je hrvaški parlament z veliko večino izvolil Stipeta Šuvarja za zastopnika Hrvatov v jugoslovansko državno predsedstvo. Obenem mu je tudi izrekel zaupnico za njegovo odklonilno stališče do političnih metod, katerih se poslužuje srbski vodja Milošević. Mnogi inozemski opazovalci so se čudili, da so Hrvati izbrali ravno Šuvarja, ki je bil do nedavnega med ljudstvom zelo nepriljubljen zaradi svoje polemike proti nacionalizmu. Na splošno pa pozdravljajo „hrvaško prebujenje“ in gledajo v Šuvarju neke vrste hrvaškega bana s tkzv. „hrvaško sintezo“, ki naj bi nadomestila dosedanjo „jugoslovansko“. Čeprav ima Šuvar med hrvaškim ljudstvom veliko podporo, pa večina jugoslovanskih republik sledi razvoju dogodkov zaskrbljivostjo. Menijo namreč, da je sedaj v notranjem jugoslovanskem sporu nastala glavna fronta med Hrvati in Srbi in so odnosi med njimi zelo podobni onim iz predvojnih časov.

Srb Milošević očita Šuvarju, da neti med Hrvati sovraštvo do Srbov, katerih je na hrvaškem ozemlju okoli 15% vsega prebivalstva. Srbe pa poziva, da naj se ne odpovejo svojim pravicam ter naj jih povsod zagovarjajo, posebno pa še v hrvaški partiji, v kateri naj bi imeli 30% vsega članstva.

Razni časopisi v zahodnem delu Jugoslavije pa komentirajo, da je hrvaški preobrat prišel malo prepozno, da bi skupni nastop proti stremelju po nadvladi srbskega vodje imel dober uspeh. Hrvaško vodstvo bo pač moralo nositi posledice, ker je toliko let vodilo nenarodno ter protidemokratsko politiko. Toda protidemokratske sile v Bosni in na Hrva-

škem so še vedno močne in so še tako vplivne, da hrvaško notranje ministrstvo ni moglo priznati novoustavnoljene „Zveze za demokratično iniciativo“, ki je liberalno usmerjena.

Nedemokratične sile so pa tudi še močne v slovenski vladi, ki se vedno bolj boji opozicije novoustavnoljenih slovenskih zvez in gibanj. Zaradi takšnih notranjih nesoglasij bo akcija zahodnih republik proti Miloševiću verjetno precej težavna, posebno za Slovence, ki imajo poleg vsega še slabe odnose z jugoslovansko armado. Milošević med Srbi nima večjih problemov, ker vedno podarja srbski nacionalizem.

Severne republike so presenetili dogodki na Kosovem. Prav posebno jih je iznenadila srbska surovost, s katero so nastopili proti Albancem ter zlasti proti albanskim intelektualcem. Slovenski časopisi, radio ter televizija ne štedijo s kritiko in svojim zastopnikom očitajo, da so v jugoslovanskem parlamentu glasovali, da je zvezna vlada objavila obsedno stanje na Kosovem. Poleg tega se Slovenci bojijo, da njihovo zadržanje v jugoslovanskem parlamentu ne bo ravno pomagalo pri slovenskem zblizevanju s Srednjo Evropo. Srbski poseg na Kosovem je namreč močno odjeknil po vsej Srednji Evropi. Temu posegu pa s pomagali tudi slovenski glasovi pri glasovanju v parlamentarni jugoslovanski zbornici.

Opozicijska slovenska gibanja so od svoje vlade zahtevala, da mora le-ta odpoklicati slovenske policaje, ki so bili poslani na Kosovo, ter odločno protestirati pri zvezni jugoslovanski vladi, ker so bili Slovenci med svojim bivanjem na Kosovem ves čas pod nadzorstvom, češ da niso zanesljivi.

D-ova.

Ponovno se je izkazalo

...da je preživela svoj čas marksistična družbena ureditev, ki je v industrijski revoluciji v preteklem stoletju bila spočeta in z boljševisko revolucijo v Rusiji postala na svetovnem pozorišču nova ideološka sila, ki je v marsičem spremenila gospodarske in politične pogoje v do takrat sprejetih in praticiranih konceptih družbe. Kot svoj čas francoska revolucija je boljševiska revolucija na nadaljnji razvoj človeške zgodovine imela odločitveni pomen, s katerim so še danes soočamo in ga skušamo rešiti. Ker se marksizem sklicuje na pravice delavstva, ki je bilo v industrialni revoluciji resnično izkoriščano, je v tisti dobi zadošlo vsesplošno odobravanje delovnega človeka, ki je bil izžeman in izkoriščen, pa pri tem stremel za zboljšanjem svojega položaja v dobičkanosni gospodarski družbeni ureditvi. V tem je marksizem gotovo doprinesel svoj delež k razvoju delavskega gibanja, ki je skozi dolga desetletja prišel na svoj račun in je danes v mnogih ozirih že v odvisni meri katalist pri snovanju notranje in zunanje politike držav, posebej v zapadnih demokratičnih državah, kjer se je delavsko gibanje neomejeno razvijalo in doseglo svoj sedanj položaj, ki ga ima v demokratični družbeni ureditvi. V marksističnih sistemih, ki so jih nekateri narodi zlasti po drugi svetovni vojni sprejeli oziroma so jim bili z rusko okupacijo ali z komunističnimi revolucijami vsiljeni, pa so se izkazali za nezmogljive razredu delavnemu razredu zagotoviti tisto, kar marksistična ideologija uči. Nasprotno. Delovni človek je postal suženj tej ideologiji, ki od njega zahteva, da se popolnoma preda enopartijskemu in diktatorskemu sistemu in državnemu aparatu, ki mu načeluje komunistična partija in v svoji „vsevednosti“ oblikuje življenjske pogoje svojih podanikov. Iz svojih osebnih izkustev vemo, kako zgrešeno je to stališče, ki ga mnogi naši komunistični revolucionarji še vedno zagovarjajo.

Krah in polom marksističnega si-

O nas pišejo

Danes ne moremo več ponatiskovati vsega, kar o naši slovenski politični emigraciji v Argentini ali drugod pišejo v matičnih občilih. Postali smo moderni, bolje modni. Kajti sedaj, ko je bila dvignjena zaveza, ki nas je zakrivala večjemu delu slovenskega naroda doma — manjši je o nas vedno bil dobro poučen, tako naši nasprotniki kot naši prijatelji — so se doma zavedli, da so bili na „dieti“, kulturni in politični. Sedaj hite, da nadoknadijo vsaj malo. V tem prednjači gotovo kulturni krog, pa tudi politična dejavnost je v ospredju zanimanja.

V 33. številki Mladine (29. septembra letos) so posvečene tri strani pogovoru s podpredsednikom SNO in predsednikom Slovenske demokratske stranke dr. Petrom Urbancem. Skupaj s celostransko sliko so nanižani njegovi odgovori, ki so jasni, odločni in odkriti, brez vsakega izogibanja ali nejasnosti. Po možnosti bomo njegov pogovor objavili.

Izjavo SNO ob letošnji Majniški deklaraciji, katero je podprl, sta v celoti objavili ljubljanska glavna družinska revija Telex in študentska Tribuna, Mladina pa je objavila naslov SLS v Argentini, če koga zanima vpis vanjo.

Zadnja številka slovenske kulturne revije Nova revija, številka 85/86 (junij) je pa sploh posvečena našemu kulturnemu delovanju. Na prvem mestu je kot posebna celota ponatisnjeno pet črtic slovenskih pisateljev iz Argentine: France Pa-

stema se je v zadnjih časih ponovno izkazal, ko je na tisoče vzhodnih Nemcev preko Madžarske bežalo na zapad. Ker v Vzhodni Nemčiji do sedaj še ni prišlo ne do gospodarskih in ne političnih reform, so državljani pri stranskih vratih preko Madžarske iskali in našli pot v svobodo, katero jim je onemogočal berlinski zid, ki so ga tamkajšnji komunisti zgradili, da bi preprečili tak masovni eksodus, kateremu smo te dni priča.

To je ponoven dokaz, da je komunistična družbena ureditev preživela svoj čas in da je človekova želja po svobodi močnejša od represiv-

ne ideologije, ki mu odvzema njegovo dostojanstvo, njegove človekove pravice in iniciative za zboljšanje njegovih življenjskih pogojev in ciljev, ki jih vsak človek v življenju ima. S tem je praktični marksizem vzel človeku vse naravne pritiskline, ki mu po božjem načrtu pripadajo. Zato in zaradi tega bo komunizem v prihodnjem stoletju izginil, ker bo času in človeškimi potrebami ostal brezpomemben in zgolj samo še zgodovinska značilnost našega 20. stoletja, stoletja velikega napredka ter stoletja hudega in krvavega obdobja človeške zgodovine.

Otmar Mauser

O političnih procesih pred l. 1954

Svet za varstvo človekovih pravic pri SZDL je poleg pobude o raziskavi pokola domobrancev sprožil tudi postopek, namreč raziskavo o povojnih političnih procesih. O tem piše Delo 30. septembra takole:

Med letoma 1946 in 1954 je bilo v Sloveniji več sodnih procesov, ki jih je glede na nekatere indice mogoče šteti za politične procese. Mednje sodijo zlasti tako imenovani Nagodetov proces, „duhovniški“ procesi, nekateri „agentski“ ali „gestapovski“ procesi, procesi proti tako imenovanim informbirojevcem in drugi. Kaže, da so bili na teh procesih obsojeni nekateri ljudje za dejanja, ki niti tedaj niso imela narave kaznivih dejanj oziroma, da dejanj, ki bi sicer bila kazniva, v resnici sploh niso storili.

Dosedaj so nekako revizijo sprožili le o dachauskih procesih, pa še ta ni bila sodno izvedena. Sedaj je pobuda zajela širše območje, a vseeno si ne smemo delati utvar. Po gornjem obvestilu sodeč obsega v glavnem zahtevo po reviziji obsodb med samimi „tovariši“, stalinisti in titoisti, le deloma poseže med razne obsodbe idejnih nasprotnikov. Nago-

detov proces, v katerem je bil na smrt obsojen Ljubo Sirc, je imel za nalogo, da utiša demokratično opozicijo bivših partizanov; duhovniški procesi so bili naperjeni proti slovenski Cerkvi in vplivu duhovščine na ljudi.

A pri tem ni zapaziti nobene pobude za obnovu drugih obsodb, ki so jih „ljudska“ sodišča izrekala po nalogu partije proti idejnim nasprotnikom revolucije: proti Rožmanu, Kreku, Rupniku, Slovenski legiji, politikom, duhovnikom, domobrancem, ilegalcem, protikomunističnim dachaucem, turjaškim ujetnikom, gospodarstvenikom, kmečkim očancem, ženam, ugrabljenecem v Trstu itd.

O tem ni govora — zaenkrat

Vedeti moramo zato, da ta Svet za varstvo človekovih pravic — predsednik Ljubo Bavcon — dela pod okriljem SZDL, ki je dežnik, ki ga partija drži nad slovenskim ljudstvom. Ustanovljen je bil kot protitež pravemu Odboru za varstvo človekovih pravic, ki ga vodi Bavčar in ki je spontano nastal zaradi zapora četverice in ki je bil zametek za vse naslednja demokratična gibanja. Z ustanovitvijo tega drugega sveta pod okriljem SZDL je hotela partija zvodniti protest ljudstva, vnesti nejasnost in omahovanje med borce za človekove pravice, pa tudi iztrgati iz demokratičnih rok protestno iniciativo.

Tako so sedaj oni tisti, ki so sprožili postopek za raziskovanje pokola domobrancev ali povojnih obsodb. Prosijo skupščino, ki je skoraj popolnoma pod mandatom partije, da vodi preiskavo; ta jo bo gotovo vodila po navetih partije in le tako daleč, da partiji ne bo v preveliko škoda. Pritisk je silen, partija se mora prikazati, kot da je pripravljena popraviti krivico. In jo bo, a le v toliko, kolikor je njej v dobro — seveda, če bo šlo vse po njenih načrtih, kar pa se zadnje čase ne dogaja. A popušča le tam, kjer mora!

Tu bi lahko pripomnili, da naj najprej vlada odpre svoje arhive o poboji domobrancev, arhive o partijskih obsodbah, naj vrne dokumente o Rožmanovem zagovoru, ki jih je zaplenila in nikoli vrnila, naj dovoli prost uvoz vseh naših knjig, revij in časopisov, kjer so natančno popisana pričevanja vseh prizadetih, ubežnikov iz jam, obojencev, itd. Dokumentov je dovolj!

Že dolgo časa smo zahtevali pravico! Gornja poziva sta le prvi korak, ki ga je bila primorana storiti komunistična oblast, da ne ostane pri repu razvoja. A zahtevamo vso pravico za vse procese. In najbolj prava pot je enostavno demokratizacija. Ko enkrat partija ne bo imela več ilegitalne oblasti in moči, tedaj bo šele tako raziskovanje pravično, zaupanja vredno in svobodno. Takrat bomo šele dosegli pravico, o kateri smo prepričani in katere prve korake je zaznali sedaj doma.

TDml

MALI OGLASI

ZOBOZDRAVNIKI

Viktor Leber - splošna odontologija, implantacije oseo-integrirane; sreda in petek od 14 do 18; Belgrano 3826 - 7. nadst. B - San Martín - T. E. 755-1353.

ARHITEKTI

Andrej Duh - načrti, gradnje in vodstvo del v mestu in okolici; nepremičninski posli - P. Moreno 991, 5. nadst. "C", Bariloche, T. E. 0944-20733.

TURIZEM

Potovanja, skupinske ekskurzije, letalske in pomorske vožnje poskrbi po ugodni ceni Marjeta šenk. - T. E. 762-2840.

ADVOKATI

dr. Vital Ašič - odvetnik - ponedeljek, sredo, petek od 17 do 19, Don Bosco 168 - San Isidro. T. E. 743-5985.

dr. Franc Knavs - odvetnik; ponedeljek, torek, petek od 16 do 20. Tucumán 1455 9. nastr. "E", Capital - T. E. 45-0320 in 46-7991.

ZA DOM

POHIŠTVO: za jedilnice, spalnice, dnevne sobe, moderno in angleški stil. Tine Kovačič. - T. E. 765-1682.

REDECORA - celotna oprema stanovanj: blago za naslanjače, odeje, zavese, tapete, preproge. - Bolívar 224, Ramos Mejía - T. E. 654-0352.

Garden Pools - konstrukcije bazenov - filtri - avtomatično zalivanje - Andrej Marolt, Martínez de Hoz 211, San Miguel - T. E. 664-4374.

Alpe Hogar - Stane Mehle - vse za vaš dom - L. Vernet 4225 - 1826 Rem. de Escalada - T. E. 248-4021.

TRGOVINA

Delikatosa Franc Vester - Gana 119 - Capital - (1 kvadra severno od postaje Liniers).

SANITARNE NAPRAVE

Sanitarne in plinske naprave - privatne - trgovske - industrijske - odbrbitev načrtov - Andrej Marolt, Avellaneda 216, San Miguel - T. E. 664-1656.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda - Sarmiento 385, 1. nadst., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - T. E. 325-2127.

Kreditna zadruga SLOGA - Bm. Mitre 97, 1704 Ramos Mejía - T. E. 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA - Bm. Mitre 97, 1704 Ramos Mejía - T. E. 658-6574, 654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA - PODRUŽNICA SLOVENSKEGA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Urađuje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (ga. Marija Gorše).

SLOGA - PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - Monte 1851 - Urađuje ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

Proslava narodnega praznika 29. oktobra in dneva slovenske zastave

V SOBOTO, 28. OKTOBRA 1989 V SLOVENSKI HIŠI

OB 19.15 URI V SLOVENSKI CERKVI MARIJE POMAGAJ SV. MAŠA ZA VSE, KI SO DELALI IN UMRLI ZA SLOVENSKI NAROD.

OB 20.00 URI V DVORANI SLOVENSKE HIŠE:

- Pozdravni nagovor predsednika Pripravljalnega odbora — Marjana Loboda
- Solistični recital Prešernovih pesmi. Izvaja Luka Debevec. Klavirska spremljava — Ivan J. Vomberger
- Slavnostni govor — dr. Andrej Fink
- Nagovor Hanzeja Tomažiča v imenu Inicijativne skupine „Slovenščina moj jezik“ s Koroške
- Pozdrav rojakov iz Kanade
- Slavnostna večerja

Vstopnice za prireditev in slavnostno večerjo so v predprodaji v Slovenski hiši, tel. 69-9503, v SLOGI tel. 658-6574 in 654-6438 in v vseh slovenskih Domovih. Cena A 3.500. — Prijave do srede 25. 10. 1989.

VSI LEPO VABLJENI!

Slovenska kulturna akcija

10. kulturni večer

Msgr. dr. Mirko Gogala

O TEOLOŠKIH PROBLEMIH V EVROPI

Predavanje bo v soboto, 21. oktobra ob 20. uri v gornji dvorani Slovenske hiše.

ŠAHOVSKI TURNIR

ZA VSE SLOVENSKE ŠAHISTE
PO ŠVICARSKEM SISTEMU NA SEDEM KOL

21. oktobra 1989 in naslednje sobote
v Hladnikovem domu v Slovenski vasi

Turnir podpirajo:

ALPE HOGAR
AMOBAMIENOTOS ČRNAK HNOS.
MUTUAL SLOGA

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO
Naš dom (pisarna) H. Irigoyen 2756
T. E. 651-1760. Urađuje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 (gdč. Julka Moder).

LOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN — Slovenski dom - Córdoba 129
T. E. 755-1266 - Urađuje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

Cena največ štirih vrstic A 150.. za enkratno objavo, za vsak mesec — 4 številke — A 500..

Proslava 40-letnice

SLOMSKOVE ŠOLE

bo v soboto, 21. oktobra,
ob 20. uri.

BOŽIČNE NALEPKKE

Zvezo slovenskih mater in ženā (ZSMZ) je tudi letos pripravila prodajo božičnih nalepk za pisma. Naprosila je nekaj slikarjev, da jih lastnoročno narišejo in pobarvajo.

Zvesti idealom novim časom naproti

V NEDELJO, 22. OKTOBRA 1989

XXII. PRISTAVSKI DAN

11.30 Koncelebrirana sv. maša

13.00 Skupno kosilo

Po kosilu mladinska športna tekmovanja

17.00 Slavnostni govor (Lojze Rezelj)

Folklorna skupina in skupina „LE LUDJE“

Po sporedu prosta zabava ob zvokih orkestra

Lepo prosimo, da se predhodno prijavite za kosilo.

KONCERT

40-LETNICA pevskega zbora Slovenskega doma v San Martinu

Dirigent: Janez Mežnar

21. oktobra, točno ob 20. uri
v dvorani Slovenskega doma v San Martinu.

Prisrčno vabljeni!

Spomenka Hribar; „Naša žena“; 6.89

Sprava je klic k ljubezni

— Kaj pomeni za vas svoboda slehernega posameznika? Za to si namreč slovenska demokratična javnost čedalje bolj prizadeva.

„Temelj svobode slehernega posameznika je priznanje človekove enkratnosti in neponovljivosti, njegove človeške svetosti. To je temelj sprave na družbeni ravni; takšen odnos je sprava. Ali jo vsaj išče.

Na družbeni ravni pa je svoboda odprtost prostora za iskanje resnice, za ustvarjalnost in uveljavljanje svojih spoznanj in interesov — brez ovir. Svoboda slehernega posameznika pa nikakor ni anarhija ali uzakonjenje samovolje; nasprotno, svoboda si sama postavlja svoje meje prav zato, da je in ostane svoboda.

Svoboda slehernega posameznika, ki jo poudarjam, pomeni to, da ta svoboda ne sme biti omejevana z nekakšno absolutno Resnico (edino pravi svetovni nazor je dialektično-materialistični, edino pravi cilj naše družbe je komunizem...), ampak je odprta kot ustvarjalno iskanje, po eni strani, in tolerantna, dopustljiva do vsake resnice in vsakega človeka posebej. To je svoboda: odprtost iskanja in ljubezen do bližnjega.

Vidite, temu nasprotno pa Revolucija ne ljubi posameznega človeka, ampak ljubi človeka, svoj Cilj in svoj Prav, ljudje pa so zgolj sredstva na tej poti... Gre pa za to, da najdemo v sebi in zmoremo iz sebe prav ljubezen, dopušcanje drugega človeka prav kot drugačnega in v tem smislu drugega. Šele takšen odnos je osnova in jamstvo za demokracijo. Dokler tega ni v nas in med nami, tudi demokracija ne bo „laufala“.

— Slovenska partija govori o socializmu po meri ljudi. Upam, da tudi po meri žensk. Pravijo tudi, da bodo sestopili z oblasti. Mislite, da taisto kanijo storiti tudi v ZK Jugoslavije?

„Ni mogoče vnaprej odrekati komunistom iskrenega in poštenega namena v tistem govorjenju o socializmu po meri ljudi (menda tudi po meri žensk?); da torej hočejo delovati drugače, kakor so rodovi komunistov pred njimi.

Toda temeljno vprašanje ostaja: kdo bo ljudem jemal mero? Partija? Potem je to isto v istem. Morda malo bolj blago (ali celo rafinirano), toda osnovna razmerja se ne bodo spre-

(2) menila, s tem pa se tudi ne bo odprl prostor za ustvarjalnost, ki nas edino lahko reši iz brezna, v kakršnem dejansko smo. Nimamo več časa! Da bi gledali (ali sodelovali), kako se je partija več kot petdeset let vihala v sedlo oblasti, zdaj pa še toliko ali več, da bo šla nazaj...

Svet hiti dalje, mi pa izgublamo energijo tja v tri dni, v razpravah, ali bo malo več svobode obrtnikom zasakalo socializem nazaj v kapitalizem ali ne. Prihodnost mora biti odprta, ne pa zacementirana! Poglejte, kam smo prišli s tako politiko: tiha obračunska mera pri nas je zahodnonemška marka in tako smo pristali tam, kjer smo bili pred skoraj petdesetimi leti, vmes pa je bilo toliko hudega, vojna in potem...

A tisto o sestopanju partije z oblasti? Dajte no... Sicer pa imajo komunisti to pravljico zapisano v svojem Programu in tako bi lahko letos poleg toliko drugih praznovali še enaintrideseto obletnico njihovega sestopanja z oblasti... Po svoji logiki partija (ki je utelešenje volje do moči!) z oblasti ne bo sestopila; noben parazit ne zapusti svojega gostitelja, temveč skupaj z njim odmre.

V najboljšem primeru bodo demokratske težnje partije nekako preplavile. V najboljšem primeru torej, če nam bo sreča mila, se bodo komunisti odpovedali temu, da bi si še enkrat okrvavili roke za svojo oblast — in samo to bi jim absolutno oblast

lahko, začasno seveda, rešilo. Na dolgi rok pa ne; najšibkejši, najkrajšega daha je še vedno bilo in bo prav nasilje samo. Veste, med slovensko partijo in ZKJ pa ni bistvene razlike; obe hočeta ostati Avantgarda ljudstva. In to je tisto! S tem seveda ne mislim, da so vsi komunisti paraziti kot ljudje; gre za partijo kot Po-stavo volje do moči.

— Kaj sili oblast, da tako grdo ravna z drugače mislečimi?

„To, da nasprotniki, oporečniki govorijo resnico in da te resnice ogrožajo partijo v njenem hotenju po absolutni resnici, saj partija vztraja in svoji Resnici kot edini in veljavni.

Vsako, tudi najmanjše zopervanje taki Resnici, opomni njene nosilce in izpovedovalce, da je ta Resnica utvara, prived in da so tudi njeni nosilci samo ljudje. Da je Resnica brez Temelja — to pa partiji jemlje prav tisto, na čemer vztraja in temelji: Resnico. Vsaka kritika jo zatorej zelo prizadene, zato kar naprej zagrizeno in dosledno „čisti“ tako imenovane sovražnike.“

— Kaj bi rekli o procesu proti četverici?

„To je bil politični proces, ki ni bil usmerjen le proti četverici, ampak proti tako imenovani slovenski pomladi. Torej kot opomin slovenskemu

političnemu vodstvu, naj ne bo preveč popustljivo, oportunistično...

Toda to vodstvo se spreneveda in tišči glavo v pesek kot noj. Zelo sem jezna, ker se slovenska politika tako ponigliavo obnaša.

Četverica pa bo šla v zapor kot davek za oblast slovenske partije na njenem „terenu“. In to ne da bi kaj „izžrila“ v korist slovenske državljanske in nacionalne suverenosti! Hodijo tja dol v Beograd moleodvat za pomilostitev četverice, namesto da bi razgrnili karte, razkrinkali moč in metode partijsko-vojaškega monolita v Jugoslaviji, zahtevali in uveljavili suverenost naroda in suverenost državljanske sfere do (vojaške) oblasti ter postavili jasne meje: do tu in toliko — da, od tu dalje in več — ne!

Slovenska oblast, namesto da bi zaščitila svoje državljane, nas podučuje o državljanski pokorščini! Kaj pa je revolucija drugega kakor državljanska nepokorščina? In to krvava!

No, danes, ko je partija sama na oblasti, pa vztraja na enačenju legalnosti in legitimnosti. Toda to sta dve stvari, dve ravni: če menim, da ta in ta zakon (legalnost) ni po moji vesti, ga nisem dolžna spoštovati (ker ni legitim). Sicer ne vem, od kod možnost in utemeljenost za nürnbergski proces, saj so nacistični zločinci delali po zakonu ali vsaj v duhu takratnih zakonov...

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE

Director: Valentín B. Debeljak

REDACCION Y ADMINISTRACION:

RAMON L. FALCON 4158

1407 BUENOS AIRES

ARGENTINA

Teléfono: 69 - 9503

Glavni urednik:

Tine Debeljak ml.

Uredniški odbor:

Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,

Gregor Batagelj

Correo Argentino Central (B)	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 85.462	

Naročnina Svobodne Slovenije za 1989: za Argentino A 6.000; pri pošiljanju po pošti A 7.000; Združ. države in Kanada pri pošiljanju z letalsko pošto 60 USA dol.; obmejne države Argentine 53 USA dol.; Evropa 65 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 70 USA dol.; ZDA. Kanada in Evropa za pošiljanje z navadno pošto 45 USA dol.

V Evropi lahko kupite Svob. Slovenijo: v Trstu: knjigarna Fortunato, Via Paganini 2;

v Celovcu: knjigarna Mohorjeve družbe, Viktringer 26.

TALLERES GRAFICOS "VILKO" S.R.L., ESTADOS UNIDOS 425, 1101 - BUENOS AIRES - T. E. 362-7215

Andrejka in Marjeta Dolinar, Tone Kržišnik, Helena Klemenc in Janika Omahna Jeločnikova so opremili z božičnimi motivi nalepke v velikosti znamk, katere sedaj SZMZ nudi v zakup.